

NICULESCU

Dimitri Bontinck

Scăpat din ghearele ISIS

POVESTEA
ADEVĂRATĂ
A UNUI TATĂ CARE
ȘI-A SALVAT FIUL

DIMITRI BONTINCK

SCĂPAT DIN GHEARELE ISIS

**Povestea adevărată a unui tată
care și-a salvat fiul**

Traducere: Silvia Palade

NICULESCU

Au fost schimbate numele și anumite detalii care ar fi putut conduce la dezvăluirea identității unora dintre persoanele prezentate în această carte.

Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României

© 2017 by Dimitri Bontinck
Published by St. Martin's Press. All rights reserved.

Titlu original: *Rescued from ISIS. The Gripping True Story of How a Father Saved His Son*
by Dimitri Bontinck

© Editura NICULESCU, 2018
Bd. Regiei 6D, 060204 – București, România
Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 312 97 83
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Comenzi online: www.niculescu.ro
Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro
Comenzi telefonice: 0724 505 385, 021 312 97 82

Redactor: Anca Natalia Florea
Tehnoredactor: Lucian Curteanu
Coperta: Carmen Lucaci

ISBN 978-606-38-0210-2

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.
Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura **NICULESCU** este partener și distribuitor oficial **OXFORD UNIVERSITY PRESS** în România.
E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

CUPRINS

PROLOG: <i>Pivnița</i>	9
Capitolul UNU	17
Capitolul DOI.....	23
Capitolul TREI	32
Capitolul PATRU	46
Capitolul CINCI.....	52
Capitolul ȘASE	60
Capitolul ȘAPTE	66
Capitolul OPT.....	76
Capitolul NOUĂ.....	83
Capitolul ZECE.....	96
Capitolul UNSPREZECE	108
Capitolul DOISPREZECE	115
Capitolul TREISPREZECE.....	133

Capitolul PAISPREZECE	148
Capitolul CINCISPREZECE	155
Capitolul ȘAISPREZECE	165
Capitolul ȘAPTESPREZECE	175
Capitolul OPTSPREZECE	185
Capitolul NOUĂSPREZECE	196
Capitolul DOUĂZECI.....	201
Capitolul DOUĂZECI ȘI UNU	207
Capitolul DOUĂZECI ȘI DOI.....	214
Capitolul DOUĂZECI ȘI TREI	220
Capitolul DOUĂZECI ȘI PATRU	231
Capitolul DOUĂZECI ȘI CINCI.....	242
Capitolul DOUĂZECI ȘI ȘASE	251
Capitolul DOUĂZECI ȘI ȘAPTE	258
Capitolul DOUĂZECI ȘI OPT.....	275
EPILOG.....	282
MULȚUMIRI.....	286

PROLOG: PIVNIȚA

ZI DUPĂ ZI, auzeam cuvintele „Kafr Hamra”. Luptătorii sirieni pe care i-am întâlnit îmi spuneau că trebuie să merg în acest sat cu nume ciudat ce se află la nord de orașul în care mă aflam eu. *Kafr Hamra. Kafr Hamra*. Toți europenii erau acolo. Britanici, francezi, belgieni. *Kafr Hamra. Aici se află baza occidentalilor*.

Era ca un refren dintr-un cântec pe care nu mi-l puteam scoate din minte oricât de mult aș fi încercat. „Ai fost la Kafr Hamra?” mă întrebau oamenii nedumeriți. Ca și când ar fi vrut să spună: ce naiba mai cauți aici în Alep? Du-te la Kafr Hamra. E de la sine înțeles.

Însă era o problemă. Șoferul meu și mulți alții îmi spuneau să stau departe de Kafr Hamra. Activiști, jurnaliști, oameni obișnuiți și alți jihadiști erau cu toții foarte fermi în această privință. Mi se spunea că luptătorii care ocupaseră satul erau paranoici, violenți, imprevizibili. Nu vor reacționa prea bine la apariția unui occidental. Și ce dacă îmi căutam fiul? Puțin le păsa lor de asta. Nu mi se spunea foarte limpede ce anume ar face oamenii din sat dacă un străin alb ar bate la ușa lor, însă îmi era clar că nu mă puteam aștepta la ceva bun.

Toți erau de acord că în Kafr Hamra se află luptători europeni. Nu asta era problema, ci dacă eu voi putea ieși de acolo viu și nevătămat.

Așa că am tot amânat plecarea în acel loc. Am luat mai întâi în calcul celelalte opțiuni. Am trecut Kafr Hamra la capitolul „Ultima soluție”.

Mă aflam deja de două săptămâni în Siria, în căutarea fiului meu. Când am trecut granița, m-am simțit cuprins de un curaj neașteptat care m-a ajutat să merg înainte în zilele tulburi care au urmat. Era ca o injecție cu adrenalină. Înainte să mă urc în avion, mă gândeam că o să simt exact contrariul atunci când o să ajung în Siria, mă gândeam că o să fiu pur și simplu paralizat de frică. Ca atunci când te întrebi ce o să faci pe câmpul de luptă: o să-ți salvezi camarazii sau o să dai bir cu fugiții? Genul ăsta de frică.

Dar nu a fost așa. Dimpotrivă, m-am simțit mândru de mine când am ajuns în Siria – mai tânăr, mai îndrăzneț, gata să-mi asum riscuri pe care le-aș fi considerat curată nebunie acasă în Belgia. A fost ca un dar. După atâtea luni chinuitoare în care am tot încercat să iau o hotărâre în legătură cu Jay, iată-mă pornit în căutarea lui. Stabileam contacte. Obțineam informații; unele informații erau, desigur, lipsite de valoare, însă altele mă duceau mai aproape de fiul meu. Îmi puneam viața în pericol, la fel ca și el.

Îmi era frică? Da, uneori. Foarte frică. Îmi tremurau mâinile când îmi aprindeam amărâtele alea de țigări de contrabandă Marlboro care se găsesc peste tot în Siria. (Doamne, mi-aș fi vândut și sufletul pentru niște țigări Virginia adevărate.) Dar, sincer vorbind, de ani de zile nu m-am mai simțit așa de viu. Să-i credeți pe jurnaliști atunci când vă spun că misiunile în zone de război le provoacă dependență. Simțeam primul efect al drogului și era puternic.

Însă acele două cuvinte, „Kafr Hamra”, nu-mi dădeau pace. Oricât de curajos mă simțeam eu, nu voiam să merg acolo. Le dădeam crezare jihadiștilor care îmi spuneau să evit acel loc. Unii dintre acei oameni aveau cicatrici, răni provocate de gloanțe, care nu se vindecaseră cum trebuie. Ei văzuseră lupte grele, pierduseră prieteni, înfruntaseră tancuri și avioane ale președintelui sirian Bashar al-Assad. Chestii foarte serioase care îi făceau să pară oameni serioși în ochii mei. Dacă ei îmi spuneau cu fermitate să nu fac ceva, eu îi ascultam.

Așa că nu am plecat. Una e să fii curajos, și alta e să fii prost.

Totuși, după încă o săptămână nu găsisem niciun alt indiciu în legătură cu locul unde s-ar fi putut afla Jay. Acum nu mai aveam cum să ignor satul Kafr Hamra. Trebuia să-mi înving teama, altminteri ce căutam eu în Siria, să alerg de colo până colo ca un bezmetic și să mă transform în țintă pentru lunetiști?

Ori mă duceam la Kafr Hamra, ori mă întorceam acasă.

I-am spus șoferului meu și celor doi jurnaliști cu care călătoream, Narciso și Joanie, ce hotărâre luasem. Am plecat din Alep și ne-am îndreptat către sat, trecând prin câteva puncte de control ale jihadiștilor. Mi se strângea stomacul de fiecare dată când un luptător își băga capul pe fereastra mașinii noastre și ne întreba cine suntem. Eu tăceam mîlc, așa cum fusem instruit să fac. La fel procedau și Narciso și Joanie. Astea erau momentele de care ne temeam cel mai mult.

Eram frînt de oboseală; mi se jupuia pielea din cauza arsurilor solare și deja slăbisem aproape cinci kilograme. Nu mai suportam să văd în fața ochilor nicio farfurie cu hummus. Îmi doream un duș fierbinte, un pahar de whisky bun și un pat adecvrat. Dar nu puteam să plec din Siria fără să ajung în acest loc.

Am parcat mașina în fața vilei, care era mai mare decât mi-am imaginat-o eu și avea pereții de culoarea nisipului. Doi bărbați înarmați și cu cagule pe față stăteau de pază. Și-au îndreptat țeștile puștilor AK-47 înspre capota mașinii.

— Cine sunteți? a întrebat unul în arabă.

Șoferul i-a răspuns:

— El este tatăl belgianului și își caută fiul.

Cei doi bărbați s-au consultat. Unul dintre ei a fugit înăuntru. Eu am așteptat în mașină, simțeam nevoia să fumez. Oare Jay se afla înăuntru? O să-i văd fața și o să-l pot îmbrățișa în sfârșit? Sau îmi vor spune că a murit?

Tânărul a ieșit din casă.

— Doar tu, a spus el, arătând înspre mine. Și voi doi.

Era vorba despre sirienii care mă ajutaseră să găsesc locul. Narciso și Joanie nu au protestat. Mi-au dat impresia că sunt fericiți să aștepte afară.

Am tras adânc aer în piept, am deschis portiera mașinii și l-am urmat pe tânăr. Îmi bătea inima cu putere. Lângă ușa casei era un șir de pantofi. M-am uitat pe furiș să văd dacă nu cumva recunosc pantofii lui Jay, dar nu voiam să fiu văzut cercetând ghetetele și adidașii ca un detectiv de mâna a treia, așa că m-am descălțat și mi-am așezat pantofii la capătul șirului.

Însoțitorii mei au rămas în hol, în vreme ce eu am pășit într-un living spațios, cu canapele trase la perete. Am zărit câteva manete PlayStation conectate la o consolă, iar cablurile lor negre șerpuiau înspre un televizor cu ecran plat montat pe un perete. În living se aflau o mulțime de bărbați tineri, unii dintre ei purtând cagule, alții nu. M-au urmărit cu privirea. În încăpere era o liniște deplină.

Pe o canapea mică ședea singur un bărbat. Avea niște ochi negri pătrunzători, un nas mare, plete negre și o barbă neagră deasă. Sincer, semăna cu Iisus, ceea ce părea un pic cam straniu, dar adevărul e că atât de mulți luptători islamici semănau cu Iisus. Ținea piciorul drept ridicat pe canapea, cu o perniță sub genunchi. Părea să fie rănit. Aveam să aflu mai târziu că bărbatul era Abu Absi, primul emir din Siria care a jurat credință grupării ISIS, lucru care se întâmplase doar cu câteva luni înainte.

Oamenii din Alep mă preveniseră în legătură cu fanatismul acestui nou grup care se autointitula „Statul Islamic”. Grupul încă nu folosea această titulatură. Însă ei simțeau că indivizii ăștia erau diferiți.

Absi a ridicat mâna și mi-a făcut semn să mă apropii. Am făcut câțiva pași. Simțeam că, dacă mă îndrept printr-o mișcare prea bruscă înspre emir – presupuneam că el este emirul –, urma să fiu ciuruit de gloanțe înainte să ajung la el.

M-am așezat pe covor în fața lui Absi. Înainte să-i adresez rugămintea mea, el mi-a spus:

— Nu am belgieni în grupul meu.

Mi-a stat inima în loc. Credeam că am ajuns în locul unde aveam să-l găsesc pe Jay. Dar afirmația asta m-a lăsat fără grai.

— Ați auzit..., am început eu.

Absi a pocnit din degete. Dintr-odată mi s-a întunecat privirea, cineva îmi trăsese o glugă peste cap. Am simțit că mă înăbuș. M-a cuprins panica. Am țipat.

M-am simțit împins de niște mâini puternice. Am fost luat pe sus de lângă emir. În spatele meu se auzeau țipete. Oare ce spuneau?

Se întâmpla exact scenariul de care mă temeam. Ceea ce se întâmplase cu Daniel Pearl și cu alți occidentali. Răpire, captivitate, decapitare. Am încercat să scap, dar mâinile care mă apucaseră de brațe mă strângeau cu putere.

Am simțit cum îmi fuge pământul de sub picioare. M-am aplecat, crezând că sunt aruncat într-o carceră. Mi-am ferit capul și m-am pregătit pentru impact. Dar picioarele mi s-au lovit de ceva. Trepte. Coboram în pivniță.

Am coborât împleticit cinci sau șase trepte. Oamenii strigau unii la alții în arabă, cu mânie în glas. Ne-am oprit. Simțeam cum aerul se înfierbântase. Respiram greu cu gluga pe față.

— Ce faceți? am strigat.

Jihadiștii au început să-mi scotocească prin buzunare. Mi-au luat telefonul și pașaportul, apoi m-au dezbrăcat. Cămașa leorcă de transpirație, pantalonii, ciorapii. Ceva m-a pocnit în coaste. Un pumn, mi-am zis eu. M-am chircit de durere.

— De unde ai știut unde suntem? a urlat unul la mine în engleză. Cine ți-a spus?

Nu puteam respira. Am șuierat câteva vorbe.

— Mi-a spus un... luptător.

— Care luptător? Cine?

— Nu știu cum îl cheamă. Din Alep. Era din Alep.

Chiar nu știam cum îl cheamă. Fuseseră mai mulți, nu doar unul singur.

— Fiul tău îți dă informații despre grupul nostru? Spune!

Am înlemnit. Asta însemna că fiul meu e aici? Iar acum ei credeau că el e spion? Dacă așa stăteau lucrurile, atunci era foarte rău.

— Nuuu! am strigat. Eu singur am găsit locul ăsta.

Ceva – patul unei puști, cred – m-a pocnit în moalele capului. Am văzut stele verzi. M-am prăbușit la pământ, cu capul înainte.

Nu-ți fie teamă, mi-am șoptit. Toată lumea are un tată. Toată lumea recunoaște iubirea unui părinte pentru copilul său. Este ceva universal.

Prin pâza care îmi acoperea ochii am zărit o lumină puternică strălucind la câțiva pași de mine. Părea să mă urmărească, era ca un halou în întuneric. *Se filmează, mi-am zis. Exact așa cum s-a întâmplat cu Danny Pearl. Mi-am imaginat cum aveam să arăt în filmul video: ghemuit, pe jumătate dezbrăcat și cu o glugă neagră peste ochi. Unul dintre ei ține în mână un cuțit chiar acum, unul dintre bărbații adunați în jurul meu. Așteaptă momentul potrivit. Un semnal.*

Așa se sfârșește, mi-am zis. O să mor fără să-mi mai văd vreodată fiul.

CAPITOLUL UNU

CE ANUME M-A DETERMINAT SĂ PLEC ÎN SIRIA în 2013 ca să-mi salvez unicul fiu din ghearele ISIS? Genetica, geografia, o tânără marocancă și o criză prin care a trecut fiul meu după ce s-a despărțit de iubita lui. Dar să începem cu începutul.

M-am născut în Flandra, care este partea vorbitoare de olandeză din Belgia, și am fost crescut în spirit catolic. Familia mea era un amestec de liberali și creștini practicanți. Îmi amintesc cum mergeam în casa unchiului meu și luam din cutia de scrisori ziarul cu ștampile poștale străine. Citeam cu voce tare numele ziarului: *PRAVDA*, cu literele lui ciudate. (A-urile aveau întotdeauna două liniuțe la mijloc. Arătau așa de grozav!) Unchiul meu credea că Revoluția bate la ușă, iar noi vom trăi în curând într-o lume mai bună.

Citea *PRAVDA* și participa la festivitățile de 1 Mai. Celelalte rude ale mele mergeau la biserică, se rugau pentru sufletele rătăcite, trudeau din greu și lucrau ca voluntari atunci când puteau. Am moștenit de la ambele tabere ale familiei mele credința că, orice cale aș alege în viață, trebuie să ajut pentru a schimba lucrurile în mai bine. Această învățătură mi-a fost consolidată în școala catolică pe care am urmat-o mulți ani.

Am fost dintotdeauna un idealist. Am căutat mereu o cauză în care să cred. Îmi doream ca cineva să-mi arate adevărata

cale pentru a salva planeta sau măcar pe câțiva dintre locuitorii ei.

Eram nerăbdător să-mi încep viața. La șaptesprezece ani am renunțat la liceu și m-am înrolat ca voluntar în „forțele terestre”, adică ceea ce numeam noi Armata Belgiană. Am fost repartizat într-un batalion de infanterie. Pentru mine, a fi soldat însemna să-i ajut pe oameni. Mi se părea o idee simplă.

Mai exista încă un motiv pentru care m-am înrolat în armată: filmele de război americane. Le iubeam nespus de mult și asta m-a determinat să-mi doresc să fiu soldat: *Platoon* („Plutonul”), *The Deer Hunter* („Vânătorul de cerbi”), *Apocalypse Now* („Apocalipsul acum”). Aceste filme erau atât de vii, încât ieșeam din sala de cinema plin de energie și de avânt. Cum ar fi să particip la un război adevărat? Cum m-aș comporta? Majoritatea tinerilor vor să fie eroi, să salveze pe cineva dintr-o situație disperată. Și eu simțeam asta în adâncul meu.

Nu m-am gândit niciodată la faptul că acele filme nu se sfârșeau niciodată prea bine. Aveam nouăsprezece ani. Nu-mi păsa mie de finaluri.

Când m-am înrolat în armata belgiană, se aflau în plină desfășurare războaiele din fosta Iugoslavie, iar eu am fost repartizat într-o unitate a Națiunilor Unite care avea ca scop menținerea păcii, ca parte a angajamentului Belgiei în cadrul Națiunilor Unite. Mi-am înlocuit casca verde cu una albastră, iar camarazii mei și cu mine am devenit „observatori” în zona de război. Eram entuziasmat la culme.

Am fost trimiși în Slovenia ca să menținem pacea între facțiunile care se aflau în conflict. Slovenia își declarase independența

față de Iugoslavia la 25 iunie 1991, după care a urmat un război scurt, dar violent, între armata iugoslavă și rebelii sloveni. S-a semnat un tratat de pace, însă ura și resentimentele nu au dispărut. Noi eram acolo ca să fim siguri că oamenii nu se mai omoară între ei din cauza acestor vechi dispute. Ca observatori, nu aveam voie să ne implicăm în nicio acțiune. Eram spectatori înarmați. Însă peste tot în jurul nostru domnea violența.

Odată, mergeam pe o stradă, într-un vehicul blindat mic și alb, pe care erau scrise mare, cu negru, inițialele UN. Cauciurile imense făceau un zgomot constant pe asfalt. Era o zi caldă și frumoasă, cu un cer albastru care se vedea prin deschizătura din tavan.

Am ajuns la un baraj rutier. Prin ferestruica de observație, aflată în partea din față a tancului, am văzut oameni înarmați apropiindu-se. Iar apoi, dintr-odată, țeava unei puști a fost vârâtă prin ferestruică.

Timpul s-a oprit în loc. M-am holbat la oțelul negru și mat al puștii. Țsta nu mai era un film. Francis Ford Coppola nu se afla în spatele meu cu o cameră de filmat, spunându-mi cum să joc. Kalașnikovul se afla la 25 de centimetri de fața mea, iar în magazia puștii erau gloanțe adevărate. Mi s-a tăiat răsuflarea.

Sub imperiul adrenalinei, aș fi vrut să înșfac numaidecât pușca. Însă nu era momentul pentru gesturi de bravură. Căpitanul nostru le-a strigat că urmează să ia legătura cu comandamentul și, dacă ei apasă pe trăgaci, se va declanșa un incident internațional. Am sunat la cartierul nostru general. Am urmărit țeava puștii. Și am încercat să nu facem nicio mișcare bruscă.

După zece minute, kalașnikovul s-a retras, însă oamenii înarmați ne blocau în continuare drumul. Comandanții noștri au negociat cu comandanții lor; noi am așteptat în vehicul în

timp ce se lăsa seara. În cele din urmă, s-a ajuns la un soi de înțelegere, iar nouă ni s-a permis să mergem mai departe.

Primul contact cu agresiunea. A fost interesant, dar n-am să uit niciodată acea senzație rece, metalică, ce îmi spunea că ceva îngrozitor urma să se petreacă peste câteva secunde.

Două luni mai târziu ne aflam la postul nostru de observație de lângă un oraș de frontieră. Niște saci de nisip puși unul peste altul ne apărau de eventuale gloanțe, iar la un radiocasetofon urla muzică rock. Cineva pusese caseta cu albumul *Aftermath* al trupei Rolling Stones. Ne plictiseam de moarte. Ne cam epuizaserăm rezerva de glume; toate poveștile cu năzdrăvăniile din timpul școlii sau despre aventurile noastre amoroase le spuseseam deja de trei sau patru ori.

Dintr-odată s-au auzit împușcături la o sută de metri de locul unde ne aflam noi. Am urmărit traiectoria gloanțelor. Se îndreptau spre noi.

Nu știu din ce motiv, primul lucru pe care mi-l amintesc legat de acel moment este cântecul care se auzea în fundal. „Paint It Black”. *Dum-dum-dum-dum-dum-dum*, chitara sălbatică a lui Keith Richard se sincroniza perfect cu ritmul sinistru al tobelor lui Charlie Watts. Era ceva supraréalist, atât de potrivit cu momentul respectiv. Parcă intraserăm într-un film de război. Am început să râdem ca apucații și să țipăm unii la alții că ceea ce se întâmplă este ca în *Apocalypse Now* („Apocalipsul acum”). Exact ca acolo!

Nu aveam voie să ripostăm, fiindcă nu ne era pusă viața în pericol, cel puțin până când indivizii care trăgeau în direcția noastră nu ținteau mai bine. De fapt, nici nu ne dădeam prea bine seama de unde venea ploaia de gloanțe. Însă ne încânta la

culme simplul fapt că se trăgea în noi. Am simțit acel moment ca pe un botez. Bun venit în război!

Nu am împușcat pe nimeni. Nu am tras nici măcar un singur glonț. Dar am văzut oameni care trăgeau și oameni în care se trăgea, ceea ce mi-a injectat un pic de antigel în vene. Lucrul ăsta se va dovedi important mai târziu. Încă nu fusesem testat cu adevărat într-o zonă de război. Dar, ca să te duci în locuri ca Siria, trebuie să auzi gloanțele șuierând și să te obișnuiești cu ideea că vei vedea arme îndreptate împotriva ta.

Când am reușit să obțin o permisie, m-am hotărât să plec în vacanță în Africa de Vest. Mi-a plăcut dintotdeauna să călătoresc în locuri îndepărtate, ceea ce nu am avut șansa să fac pe când eram copil, alături de familie. Slovenia fusese o experiență interesantă, dar voiam să merg într-un loc deosebit de toate locurile pe care le vizitasem vreodată.

În Africa, totul mi s-a părut proaspăt și diferit. Sunetele, aromele, concepția despre viață. În sătucurile dintr-o țară ca Nigeria auzi cum maimuțele din junglă scutură crengile când se zbenguie prin copaci. Mirosul de praf din aer, femeile așezate pe vine pe marginea drumului, încercând să-și vândă mărfurile, acea imagine tipic africană pe care nu o întâlnești în niciun alt loc din lume. Am fost pur și simplu fermecat.

În cea de-a doua săptămână a vacanței mele, am cunoscut o nigeriană pe nume Helen, o fată cu un zâmbet minunat. Părea inocentă ca un copil, cu ochii ei mari câprui și cu un chip de fetiță. Mai târziu aveam să aflu că avea un caracter puternic, de luptătoare, dar, la început, am simțit nevoia să o protejez. Ni s-au intersectat privirile și am început să vorbim. Din vorbă în vorbă, am ajuns la alte lucruri și, la câteva luni de la prima noastră întâlnire, Helen era însărcinată.

Relațiile interracialiale nu sunt ceva atât de obișnuit în Belgia. Când am adus-o acasă în Flandra, lumea de pe stradă se uita ciudat la mine. Însă mie îmi era complet străin rasismul. Nu-mi păsa deloc. O iubeam pe Helen și voiam să fiu cu ea și cu copilul nostru.

Helen și-a exprimat dorința să ne căsătorim în Nigeria, în satul ei natal. N-am stat prea mult pe gânduri. Tatăl lui Helen era o persoană importantă în Benin City, o localitate din sudul Nigeriei, fiind conducătorul unui trib însemnat. Familia ei își dorea o căsătorie tradițională. Am fost de acord – cine și-ar fi dorit o căsătorie plictisitoare în limba olandeză? Căsătoria mea părea să fie pecetluită în spiritul aventurii – nu doar povestea de dragoste, ci și povestea noilor senzații, a noilor locuri.

Am petrecut multe ore fericite în sat, stând de vorbă cu unchii și cu verii lui Helen. Voiam să știu totul: cum trăiseră strămoșii lor, dacă medicina lor tradițională – ierburile și rădăcinile folosite de vraci pentru tratarea bolnavilor – dădea cu adevărat rezultate sau era doar o chestiune de autosugestie. Mi-au povestit despre voodoo și am urmărit ritualurile lor, cum sacrificau capre și pui de găină, cum dansau și stropeau pământul cu sângele animalelor descriind cercuri largi. Mi-au dat cranii de animale umplute cu apă și mi-au zis să beau din ele.

La cununia noastră am fost îmbrăcat într-o cămașă lungă tradițională africană, iar Helen arăta splendid într-o rochie tradițională viu colorată. După nuntă, ne-am întors în Belgia, iar pe 29 ianuarie 1995 s-a născut Jejoen. Eu i-am spus simplu „Jay”. A fost un moment de adâncă armonie pentru mine. Eram încântat că am un fiu. Puteam să jucăm fotbal împreună, să facem schi nautic, să vorbim despre fete la vârsta potrivită.

Era băiatul visurilor mele.

CAPITOLUL ZECE

ÎNAPOI ÎN KAFR HAMRA, LUPTĂTORII continuau să urce dealul dinspre vila împrejmuită către buncărul unde zăcea închis Jay. După vizita mea, întrebările pe care i le puneau erau tot mai tăioase și mai insistente. Trimitea mesaje secrete despre Kafr Hamra celor din afară? Și ce era cu mesajul ăla din străinătate în care se vorbea de Mosad? Asta îi înfuriase cel mai mult.

În cele din urmă, s-a deschis ușa celulei și și-a făcut apariția însuși Amr al-Absi, sprijinindu-se în cârje și târșâind picioarele. Jay a încremenit de groază. Se luase o hotărâre în privința vieții lui?

— Abu Assya, a spus al-Absi, folosind pseudonimul islamist al lui Jay. Vreau să știu un lucru. Ai cerut ajutor de la Israel?

Jay a rămas buimăcit. Al-Absi se referea desigur la mesajul meu neinspirat despre Mosad. Câtă nenorocire crease acel mic text! Jay știa că, în cazul în care ar fi recunoscut că luase legătura cu Mosad, ar fi fost scos din temniță și împușcat.

— I-am spus că face o mare greșală, a răspuns Jay.

Al-Absi s-a uitat la Jay și apoi a plecat. După câteva zile, Jay a aflat verdictul în legătură cu soarta sa. Urma să fie eliberat, cu condiția să fie de acord să-și termine instrucția și să jure credință față de camarazii săi de luptă. Asta însemna că trebuia

să lupte. Jay a fost de acord. Orice numai să scape din temnița aia de pe deal.

Jay a revenit în grupul de luptători și și-a reluat instrucția. Într-o seară, după instrucție, Jay a stat de vorbă cu un camarad belgian, care i-a spus că îi este tot mai dor de casă, că Siria nu este așa cum se așteptase și că se gândește să evadeze și să se întoarcă în Belgia. L-a întrebat pe Jay dacă ar vrea să îl ajute.

Jay i-a spus că și el se simte la fel. Nu doar că îl va ajuta pe camaradul său jihadist, ci va evada împreună cu el din tabără și se va întoarce în Europa. Pentru prima oară după multe săptămâni, Jay se simțea plin de speranță. Avea să-și îndrepte greșeala și să se întoarcă acasă.

Ce doi și-au plănuit evadarea în cele mai mici detalii. Într-o noapte, când stelele și luna străluceau pe cer, iar peste tabără se așternuse liniștea, Jay împreună cu camaradul său belgian și-au înșfăcat lucrurile și s-au furișat afară din vilă. Nu i-a oprit nimeni. Inima lui Jay bătea cu putere. Reușeau să evadeze.

Apoi, s-a ivit din senin un BMW sedan cu număr belgian, care s-a oprit în fața celor doi luptători. Din mașină au sărit câțiva jihadiști și l-au înhățat pe Jay. Camaradul belgian i-a zâmbit. Jay fusese prins în capcană.

Ceilalți luptători l-au blestemat pe Jay și l-au înghesuit în mașină. L-au dus într-un alt colț al garnizoanei, unde îl aștepta Amr al-Absi cu un pistol în mână. În timp ce Jay era pus să ingenuncheze în fața lui Amr al-Absi, acesta își încărcă pistolul cu gloanțe, încet, unul câte unul. Jay s-a gândit la cei dragi, la scurta lui viață și la durerea pe care o va simți în tâmplă.

Fără să scoată un cuvânt, al-Absi a terminat de încărcat gloanțele și i-a pus pistolul la tâmplă. Când a apăsât pe trăgaci, Jay a închis ochii.

A auzit un pocnet. Jay a tresărit și a icnit, dar nu a simțit nimic. A deschis ochii.

Al-Absi râdea. Își încărcase pistolul cu gloanțe oarbe.

— Ai murit, Abu Assya? a întrebat el.

Al-Absi a întins mâna și a atins grumazul lui Jay.

— Ai pielea fină, a zis el, de parcă urma să-l jupoaie pe Jay și să facă ceva din pielea lui.

Jay era buimăcit și înspăimântat. Oare urma să moară acolo sau nu? A văzut cum un jihadist se duce să ia o macetă care atârna pe zidul unei case.

— Credeam că o să fiu decapitat, a spus el mai târziu, fiindcă așa sunt pedepsiți spionii.

Jihadistul s-a apropiat și a început să-l bată pe Jay cu partea neascuțită a macetei. S-au alăturat și ceilalți luptători. L-au lovit cu picioarele pe fiul meu. Jay s-a prăvălit la pământ sub ploaia de lovituri.

L-au bătut până și-a pierdut cunoștința, iar după aceea l-au târât înapoi la temnița de pe deal. Eșuase și la cel de-al doilea test și știa că de-acum nu mai are nicio șansă. Cu prima ocazie când va călca strâmb, va sfârși cu siguranță într-o groapă proaspăt săpată. Bătăile au continuat cu și mai multă intensitate. În fiecare zi, își făceau apariția camarazii lui cu câte un nou instrument de tortură în mâini. Ultima dată au venit cu un cablu electric. Când a zărit cablul, Jay a crezut că urmează să fie electrocutat, însă jihadiștii l-au dezbrăcat și au început să-l biciuiască. I-au lăsat răni purulente pe spate și pe picioare. Durerea era cumplită.

Jay zăcea în celulă și se gândea cum a ajuns el în locul acela. Oare acest coșmar avea să se sfârșească? *Nu am făcut nimic rău*, își zicea el, *dar oamenii ăștia vor să mă omoare*. Nici nu

mai putea să meargă din cauza durerii provocate de lovituri și de rănilor adânci de pe picioare și spate.

Dincolo de celula lui Jay se petreceau lucruri însemnate. Abu Bakr al-Baghdadi, un jihadist irakian care ieșise dintr-o închisoare americană încă și mai radicalizat decât intrase, se afla în plină ascensiune. El era conducătorul Statului Islamic, care cucerea kilometru după kilometru din teritoriul Irakului. Ca să înțelegem de unde venea el și cum l-a afectat pe Jay, trebuie să privim puțin înapoi.

ISIS își are rădăcinile în Irak, în gruparea sunnit-salafistă Al-Qaida, care a fost înființată sub o altă denumire în 1999 de către iordanianul Abu Musab al-Zarqawi, un extremist care în anii '90 încercase să răstoarne guvernul iordanian fiindcă nu era suficient de extremist pentru gusturile lui. Atunci când George W. Bush a invadat țara vecină, Irakul, al-Zarqawi a văzut în asta o ocazie unică pentru a forma un stat salafist și a trecut granița împreună cu câțiva camarazi de luptă. În urma invaziei, țara se afla într-o stare de haos, iar iordanianul și camarazii lui radicali au putut să se organizeze aici nestingheriți, fără să le sufle în ceafă vreun rege ori vreun președinte.

Al-Zarqawi s-a aliat cu Osama bin Laden, iar grupul său de jihadiști a devenit ramura irakiană a organizației Al-Qaida. A luptat împotriva soldaților americani și a ceea ce mai rămăsese din armata irakiană, specialitatea lui fiind atacurile de gherilă și atacurile sinucigașe cu bombă. Al-Zarqawi a găsit sprijin în rândul triburilor sunnite irakiene înlăturate de la putere după căderea lui Saddam Hussein. Bărbați tineri și foști soldați care fuseseră îndepărtați din rândurile armatei irakiene s-au adunat sub stindardul negru al grupării Al-Qaida. Scopul

ei era să preia controlul asupra Irakului și să impună extremismul sunnit.

Al-Zarqawi a intrat în vizorul forțelor aeriene americane, fiind ucis în 2006, în urma unui raid aerian american. Succesorul lui al-Zarqawi a fost egipteanul Abu Ayyub al-Masri. Al-Masri și trupele sale au pornit la atac, cucerind bucăți imense de teritoriu, mai ales în Provincia Anbar, unde triburile sunnite erau puternice. Oriunde ajungea ISIS, se instaura legea Shariei. Oamenii învinuiți de delikte grave erau decapitați; cei considerați spioni sau intruși erau și ei uciși. Deliktele mai puțin grave erau pedepsite cu pierderea unei mâini sau cu o sută de lovituri de bici. Femeile erau obligate să stea în casă dacă nu erau însoțite de o rudă de sex masculin.

În 2010, după moartea lui al-Masri, Abu Bakr al-Baghdadi a devenit noul conducător al Statului Islamic. Înainte să lupte în numele unui viitor califat, al-Baghdadi fusese un irakian timid și evlavios, neștiut de nimeni. Fusese eliberat dintr-o închisoare americană, unde se împrietenise cu o mulțime de oameni care aveau să devină ulterior lideri ai organizației ISIS. Ambiția lui al-Baghdadi nu cunoștea limite: considerându-se adevăratul lider al mișcării islamiste, el a întrerupt orice relație cu Al-Qaida și a declarat, într-un discurs celebru rostit într-o moschee în fața a sute de susținători, că sosise vremea califatului.

ISIS exista în mijlocul unui vid. Orientul Mijlociu se transforma rapid. Primăvara Arabă a izbucnit în 2010 și a cuprins Siria la scurt timp după aceea. În orașelul Daraa, un tânăr și prietenii lui au scris cu graffiti pe un zid: „Oamenii vor căderea regimului.” Acesta era un slogan popular al protestelor care se desfășurau în întreaga regiune. Președintele Bashar al-Assad, despre care mulți occidentali crezuseră că este un conducător

moderat ce nutrește în secret dorința de a moderniza și de a liberaliza Siria, își arăta acum adevărata față. Cincisprezece băieți au fost arestați și torturați, iar forțele de securitate și-au bătut joc de încercările familiilor lor de a-i salva. Mânia care se acumulase în poporul sirian timp de atâția ani a explodat.

La 15 martie 2011, tinerii din Damasc au ieșit în stradă, strigându-și revendicările: prizonierii politici să fie eliberați, Siria să devină mai democratică, iar guvernul ei, mai transparent. Assad și-a trimis soldații și agenții secreți pe străzile Damascului pentru a pune capăt protestelor. Aceștia au deschis focul cu gloanțe adevărate asupra tinerilor, bărbați și femei, omorând și rănind câțiva dintre ei.

Însă, în zilele care au urmat, protestatarii nu au rămas în casele lor. Vechea frică ce îi subjugase pe părinții și pe buncii lor se mai atenuase; aceasta părea să fie șansa generației lor. Tinerii au reapărut pe străzi, iar protestele au căpătat și mai multă amploare, ajungându-se chiar la incendierea sediului Partidului Ba'ath al președintelui Assad. Oamenii începeau să-și exprime opiniile pentru prima dată în viața lor, scăpând de stratul protector pe care îl purtaseră ca pe o haină grea. Așa cum spuneau doi autori sirieni:

Aici izbucnește mai întâi revoluția, înaintea armelor și a calculelor politice, chiar și înaintea demonstrațiilor – în inimile oamenilor, sub forma unor gânduri noi și a unor cuvinte descătuse. Siria a fost cândva cunoscută drept „regatul tăcerii”. În 2011, ea a rupt tăcerea, a început să vorbească – nu într-un singur glas, ci în milioane de glasuri... Nimeni nu a mai putut să o reducă la tăcere – niciun lider de partid sau program ideologic, și cu atât mai puțin aparatul represiv al statului. (Din